

فستیوال نوروز ۱۴۰۵

اثر هنری

بن مایه ی فستیوال نوروز ۱۴۰۵: تاکستان عشق

فستیوال نوروز هر سال پیرامون بن مایه یا تم موضوعی ویژه ای شکل می گیرد که به بازنمون مفهومی و دیداری آن در اثر هنری فستیوال پدیدار می شود. بن مایه ی «تاکستان عشق» بر شراب تمرکز دارد که همچون رشته ای تمامی جنبه های فستیوال را به هم پیوند می زند.

شراب در شعر و ادب پارسی نماینده ی عشق – چه معنوی، چه عشق به دیگری، خرد و رهایی است. مولانا، خیام و حافظ این استعاره را به کمال رسانده اند. افزون بر کاربردهای استعاره، شراب، به ویژه شراب شیراز، یک محصول کشاورزی است که ریشه ای بلند در تاریخ و فرهنگ ایران زمین دارد. کشف آثار بر جای مانده از یک قبیله دوران نوسنگی در تپه حاجی فیروز، در شمال غرب ایران، پیشینه ی تولید شراب در این سرزمین را به سال های ۵۰۰۰ تا ۵۴۰۰ پیش از میلاد بازمی گرداند – بیش از هفت هزار سال پیش.

پس از انقلاب اسلامی ۱۳۵۷، تمامی شراب سازی ها در ایران تعطیل شدند. با این حال، ایرانیان مهاجر با تلاش های بسیار و در روبرویی با چالش هایی بس دشوار و گاه خطرناک انگور شیراز و نیز دانش و آیین تولید شراب را از خطر انقراض رهانیدند. چه، نه تنها این آیین ها زنده ماندند، که در گوشه و کنار جهان، از استرالیا گرفته تا کالیفرنیا، به بالندگی رسیدند. مهاجران ایرانی این پدیده مهم تاریخی را در حالی رقم زدند که خود دست به گریبان چالش های چندلایه ی مهاجرت، برپا ساختن زندگی در غربت، و تلاش برای دست یافتن حس تعلق خاطر بودند.

فستیوال نوروز امسال شراب را نه فقط به عنوان یک افسانه ی کهن یا استعاره ای ادبی از عشق گرامی می دارد، که آن را در جایگاه شاهی زنده بر تاریخ یک تمدن ارج می نهد. شراب بی گمان خزانه دار دیرپای فرهنگ، ارزش ها و گنجینه ی گروهی مردمان آن دیار است. او سراینده ی داستان سرریز شدن قلب ها از عشق است و پیوند دهنده ی نسل های مردمان ایرانی-امریکایی شهرمان، لس آنجلس.

درون مایه و چگونگی ساخت اثر هنری فستیوال نوروز امسال

اثر هنری فستیوال نوروز امسال پیوندی مستقیم میان گنجینه ی فرهنگی مردمان ایرانی-امریکایی شهرمان با هدف و ماموریت کلیدی کتابخانه برقرار می کند. کتابخانه ی مرکزی لس آنجلس همچون پهنه ای است که در آن فرهنگ و خرد شرق و غرب در هم می آمیزند تا روشنگر و آموزگار مردم این شهر باشند. این زیرساخت فلسفی را پروفیسور الکسندر در معماری [سردر ورودی کتابخانه از سوی خیابان فلاور](#) گنجانید. ساختمان کتابخانه ی مرکزی به نام معمار آن، ساختمان برترم گودهیو (Bertram Goodhue) نیز خوانده می شود. چنان که کنث بریش در کتاب خود آورده است، «گودهیو در نامه ای به الکسندر در مارچ ۱۹۲۴» چشم انداز خود برای معماری حیاط غربی ساختمان کتابخانه را چنین توضیح داد: «حوض های بلند طبقاتی، به شیوه ی ایرانیان، با دو ردیف درختان سرو [در کنار]» (Breisch, 2016, p. 121). این چشم انداز را گودهیو در سال ۱۹۰۱ در «سفری طولانی که در سرتاسر سرزمین پارس، از دریای خزر تا خلیج پارس، داشت» تدوین کرده بود (Breisch, 2016, p. 123).

با تکیه بر این پیشینه و هم اکنون که ما [صدمین سالگرد گشایش کتابخانه ی مرکزی شهر لس آنجلس](#) را جشن می گیریم، اثر هنری فستیوال نوروز ۱۴۰۵ درهای ورودی خیابان فلاور کتابخانه را بازنمایی می کند. درهای این کتابخانه رو به سوی صحنه ای از تخت جمشید گشوده شده اند تا بیننده را به تماشای منظره ای فرهنگی و هنری بنشانند. هدف این اثر هنری آن است که اهمیت تاریخی و

فرهنگی شراب ایرانی را در حالی بازنمایی کند که این موضوع را در بافت جغرافیایی معاصر شهر لس آنجلس و کتابخانه ی مرکزی آن قرار می دهد-مکانی که مردمان ایرانی-امریکایی این شهر آن را متعلق به خود، و خود را متعلق به آن می دانند.

این درون مایه بازتاب دهنده ی ماهیت رونده و در بر گیرنده عشق است؛ و بر شرط جافتادگی تاکید دارد که شرط اساسی دستیابی به عشق حقیقی است. این استعاره در شعر پارسی در تصویرپردازی های پیرامون شراب بسیار دیده می شود. با بهره گیری از این درون مایه، این اثر هنری تمرکز خود را به دو دلیل بر منطقه ی شیراز گذاشته است. نخست، انگور و شراب شیراز دارای شهرتی جهانی هستند و از این رو در جایگاه نماینده ای از انگورها و آیین های شراب سازی گوشه گوشه فلات ایران ایستاده اند. دوم، داستان های بیشماری از این تاریخ و آیین ها در سنگ نگاره ها و آثار برجای مانده از دوران هخامنشی در این منطقه به ثبت رسیده اند.

این اثر هنری یک مجسمه با فرمی چندرسانه ای است و ابعاد آن از این قرار است: ۳۰ اینچ طول، ۲۴ اینچ عرض، و ۳۷ اینچ عمق. این مجسمه صحنه ای از شب تخت جمشید را به نمایش می گذارد. نشان نوروز که بر سردر ورودی کتابخانه درج شده است پرهایی از سیمرخ را با نوشتار نوروز آمیخته تا نمودگاری از خرد نهفته در این جشن، دلاوری و نامیرایی آن باشد. هشت ستون از ستون های کاخ آپادانا، رایتان یا صُراحی دوران هخامنشی که برای ریختن شراب در پیاله به کار می رفته، همراه با کوزه ی دوران نوسنگی تجسمی از پیشینه سترگ این درون مایه هستند. خوشه های انگور شیراز که از لب رایتان سرازیرند نمایانگر سرسختی و مانایی آیین های درخطر انقراض شراب سازی هستند - که خود نشانه ای از سرسختی و پشتکار مردمان ایرانی- امریکایی شهر لس آنجلس است. آسمان شب در پشت صحنه، برج (صورت فلکی) حمل را تصویر می کند که مژده ی انقلاب بهاری و آغاز نوروز می دهد. گنجاندن این برج - و آسمان شب به جای روز- در این اثر هنری یادمانی است از حکیم عمر خیام، شاعر، ستاره شناس، ریاضی دان و دانشمند اهل نیشابور که بی پروا و پرآواز از شراب به عنوان راهی برای دستیابی به راستی و عشق حقیقی سرود و نگاشت. خیام با تکیه بر دانش ستاره شناسی خود درازای یک چرخش کامل زمین به دور خورشید را با دقتی چشمگیر اندازه گرفت و تقویم خورشیدی را پدید آورد. آسمان شب در این اثر هنری این دستاورد خیام را نیز ارج می نهد.

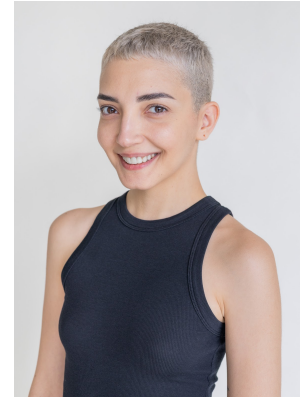
مواد به کار رفته

مواد یا رسانه های مختلفی برای آفرینش این اثر هنری به کار برده شد. ایجاد این تنوع آگاهانه بود و تلاشی بود تا هم بر ارزش پیشه وری تاکید شود و هم پیوندی تاریخی میان مواد ساخت و ساز دوره های گوناگون برقرار شود تا پژواکی باشد از تاریخ بلند و داستان هزارتوی شراب در فرهنگ ایرانی.

شیء	ماده
طاق ورودی	آجر و سیمان
در ورودی و طاق چوبی بالای آن	چوب نئوپان و ام. دی. اف.
نشان نوروز	مس
ستون های پارسی	پی. ال. ای. که سه بعدی چاپ شده است
آسمان شب	مقوا که با دست نقاشی شده است
رایتان یا صُراحی	سفال
انگور	سفال
کوزه ی شراب و پیاله ها	سفال
کف پوش	شن

هنرمندان و سهم هر یک در تولید این اثر هنری

بن مایه‌ی فستیوال امسال و اثر هنری آن در تابستان سال ۲۰۲۵ توسط دبیران فستیوال نوروز، تکتّم غلامی، مدیر کتابخانه‌ی شعبه نورتریج و رامین نادری، مدیر کتابخانه‌ی شعبه‌ی منطقه‌ی ای هالیوود تدوین شد. دبیران فستیوال با بهره‌گیری از روش اجتماع‌سازی سرمایه‌بنیاد گروهی از شهروندان ایرانی-آمریکایی را کنار هم آوردند تا این اثر هنری را با هم بیافرینند.

هنرمند: شیرین صدری

مشارکت: نشان نوروز و آسمان شب

شیرین هنرمند ایرانی چندرشته‌ای است که با سرامیک، فلز و فرم‌های پوشیدنی کار می‌کند. پراکتیس او ریشه در شناخت بهتر مواد و فرایندهای ساخت با دست دارد و به تولید اشیای مجسمه‌گونه‌ای می‌انجامد که خودمانی بودن، کمال‌گرایی و حضور بی‌هیاهو را بازنمایی می‌کنند. شیرین با بهره‌گیری از هنر و تکنیک مس‌گری، نشان نوروز سردر را طراحی کرد، با دست برید و به پایان رسانید. او همچنین، آسمان شب را دست‌نقاشی کشید و در اجرای نهایی اثر هنری مشارکت کرد.

هنرمند: حمید رستگار

مشارکت: درهای ورودی و طاق چوبی بالای آن، زیرساخت چوبی اثر هنری

حمید برنامه‌ریز ارشد در صنعت هوافضا است. تخصص او هماهنگ‌سازی ساختن برنامه‌های زمانی پیچیده فرایند تولید است که اجرای درست و دقیق فعالیت‌ها می‌انجامد. خارج از محیط کار، او از کار با چوب، ماهیگیری و گشت و گذار در طبیعت لذت می‌برد. حمید در ورودی خیابان فلاور را مدل‌سازی کرد و سپس با استفاده از روش‌های مختلف نجاری این درها و طاق چوبی بالای آن را

ساخت. همچنین، او زیرساختی چوبی برای این اثر هنری ساخت که تمامی محتوای اثر، از جمله ستون‌ها، رایتان، آسمان شب و جز آن را در خود جای است. در روز اجرای نهایی نیز او به تیم پیوست تا جزءهای پراکنده این اثر هنری را کنار هم آورند.

هنرمند: علی پاشا صدری

مشارکت: ستون‌های پارسی

علی پاشا مهندس عمران ایرانی است که هم اکنون مشغول ساخت یک نرم افزار شبیه ساز است. سرگرمی‌های او شامل هم سرایی به زبان پارسی، کار با چوب، کارهای خلاقانه و گهگاه، پروژه‌های چاپ سه بعدی است. علی پاشا طرح اولیه‌ی ستون‌های پارسی را خریداری کرد و سپس آن را برای این اثر هنری مناسب سازی، چاپ، و روتوش کرد.

هنرمند: رامین برزگر

مشارکت: عکاسی، طراحی گرافیکی و پردازش دیجیتال اثر هنری، کارگردانی

رامین برزگر هنرمند دیداری و عکاس معماری نامداری در عرصه بین‌المللی است. او تاکنون بیش از ۸۰ جایزه‌ی بین‌المللی در زمینه‌ی عکاسی دریافت کرده است. رامین در سال ۲۰۲۵ به عنوان یکی از ۱۰۰ هنرمند شایسته‌ی دریافت جایزه‌ی ال گرکو از موسسه‌ی آی. سی. ام. گستورا کالجرا در بارسلونای اسپانیا برگزیده شد. آثار او رابطه‌ی میان فضا، نور، و تجربه‌ی انسانی را جستجو می‌کنند. کتاب تازه‌ی رامین با عنوان ایترنال فریمز (=قالب‌های جاویدان) عکس‌هایی از معماری در پنج قاره جهان را در خود گنجانده است.

رامین ب. به تیم اجرای اثر هنری پیوست و همراه با رامین ن. و تکی اجرای صحنه‌ی تخت جمشید در اثر هنری را کارگردانی کرد. سپس، او از این اثر هنری عکس و فیلم گرفت و آن را پردازش کرد تا برای انتشار چاپی و آنلاین آماده شود.

هنرمند: تکی غلامی

مشارکت: تدوین درون مایه ی مفهومی اثر هنری، طاق ورودی، کارگردانی

تکی کتابدار دو زبانه ای است که علاقه و تمرکز ویژه ای بر برنامه سازی با روش اجتماع-محور دارد. او دبیر فستیوال سالانه ی نوروز کتابخانه است. او در اوقات فراغت خود از آشپزی، باغبانی، کارهای دستی و ورزش تنیس لذت می برد. تکی به همکاری رامین ن. بن مایه فستیوال و درون مایه ی مفهومی اثر هنری را تدوین کردند. او همچنین خوشه های انگور سفالی را ساخت و در کارگردانی اجرای صحنه ی تخت جمشید در اثر هنری مشارکت کرد. تکی در ساخت طاق ورودی از آجر به رامین ن. نیز یاری رساند و در اجرای نهایی اثر هنری مشارکت کرد.

هنرمند: رامین نادری

مشارکت: تدوین درون مایه ی مفهومی اثر هنری، رایتان (صُراحی)، طاق ورودی، کارگردانی

رامین ن. کتابدار، پژوهشگر، و اجتماع ساز است. او دبیر فستیوال سالانه ی نوروز کتابخانه نیز است. رامین در وقت آزاد خود از سرودن شعر، سفالگری، کار با چوب، طراحی و ساخت سازه های بی آلایش، و پختن کباب کوبیده و خواندن کتاب های گویا لذت می برد. رامین ن. با همکاری تکی بن مایه فستیوال و درون مایه ی مفهومی اثر هنری را تدوین کرد. او رایتان (صراحی) دوره ی هخامنشی، کوزه ی شراب و پیاله ها را با گل سفالگری و با دست ساخت و رنگ آمیزی کرد، طاق ورودی را با کمک تکی ساخت و اجرای نهایی اثر هنری را کارگردانی کرد.

منبع

Breisch, Kenneth A (2016). *The Los Angeles Central Library : building an architectural icon, 1872-1933*. The Getty Research Institute.